

عنوان مقاله:

بررسی سیل خیزی در حوضه آبریز جعفرآباد

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات کاربردی علوم جغرافیایی، دوره 18، شماره 50 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

شمس اله عسگری - Member of faculty of Soil and Water Conservation Research, Agricultural and Natural Resources -
Research and Education Center, AREEO, Ilam, Iran

امیر صفاری - Department of Geomorphology, Faculty of Geography, Kharazmi University, Tehran, Iran

حجت الله فتحی - اداره کل منابع طبیعی استان ایلام

خلاصه مقاله:

یکی از عوامل مهم و موثر در تخریب منابع طبیعی پدیده سیل می باشد، شناسایی این پدیده و پارمترهای موثر در وقوع سیل خیزی در منابع طبیعی و حوضه های آبریز ضرورت دارد. هدف این پژوهش تعیین سیل خیزی زیرحوضه های حوضه آبریز میشخاص در استان ایلام می باشد. در این تحقیق حوضه آبریز میشخاص در استان ایلام به ۱۲ زیر حوضه تقسیم شده و برای هر زیر حوضه ۲۸ پارامتر ژئومتری، اقلیمی، نفوذ پذیری و فیزیوگرافی مانند؛ مساحت، محیط، طول و شیب آبراهه اصلی، طول و شیب حوضه، زمان تمرکز، ضریب شکل و متغیر بارش، تاج پوشش گیاهی، CN، دبی و... با استفاده از نرم افزار GIS محاسبه شده است. برای تعیین پتانسیل سیل خیزی زیر حوضه ها از روش آماری تحلیل عاملی استفاده شده که داده های ۲۸ متغیر زیر حوضه ها توسط نرم افزار SPSS پردازش گردیده و در قالب ۵ عامل اصلی (شکل، آبراهه، شیب، زهکشی و رواناب) خلاصه سازی گردیدند. نتایج حاصله بیانگر این است که عامل شکل با مقدار ویژه ۳۰/۱۱ مهمترین عامل در سیل خیزی حوضه مورد مطالعه است، عوامل آبراهه، شیب، زهکشی و رواناب به ترتیب با مقدار ویژه ۲۱/۷، ۳۴/۴، ۱۰/۳ به ترتیب اولویت در رتبه های بعدی قرار دارند. سپس بر اساس امتیاز عاملی منطقه مورد مطالعه به ۳ دسته سیل خیزی زیاد، متوسط و کم تقسیم و نقشه پهنه بندی پتانسیل سیل خیزی زیر حوضه ها در محیط GIS ترسیم گردید. زیرحوضه (۹،۵،۳) در عامل شکل، زیر حوضه های (۱،۶،۱۱) در عامل شیب، زیرحوضه های (۲، ۷) در عامل زهکشی و در عامل رواناب زیر حوضه های (۴،۱۰،۱۲) دارای پتانسیل سیل خیزی زیادی هستند. زیر حوضه ها از نظر مشابهت پتانسیل سیل خیزی، فرسایش، پوشش گیاهی، و تاثیرات عملکرد انسانی به ۳ گروه با پتانسل سیل خیزی زیاد، متوسط و کم تفکیک شده اند. زیر حوضه ها نقش اساسی در سیل خیزی این حوضه داشته که زمینهای وسیع کشاورزی پایین دست را متاثر می کنند.

کلمات کلیدی:

Flooding, factor analysis, Jafarabad basin, GIS, SPSS, سیل خیزی, تحلیل عاملی, حوضه آبریز جعفرآباد, GIS, SPSS.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1230798>

